

MAPES Quins són els municipis amb major segregació escolar i on empitjora?

Les dades de la fundació Jaume Bofill evidencien que el pes de la població estrangera no és tan rellevant com les polítiques públiques

Nota sobre el mapa: *Clicant al requadre inferior dret, s'amaga la llegenda. Picant sobre cada punt, es desplega el nom del municipi, el nivell de segregació a primària el curs 18/19 (0=nul·la, 1=màxima), la diferència respecte el curs 13/14, el nivell a primària el curs 18/19, la diferència respecte el 13/14, el percentatge de població d'origen estranger al municipi i el nivell de segregació escolar. "SD" significa "sense dades". També es pot desplaçar o fer més o menys gran el zoom de la imatge.*

Catalunya es troba entre els vuit països de la Unió Europea amb pitjors índexs de segregació escolar i, a més, el fet que la preinscripció es faci aquest cop principalment per via telemàtica i amb una mobilitat especial a causa del coronavirus poden empitjorar aquesta situació (<https://www.naciodigital.cat/noticia/202411/fundacio/bofill/alerta/crisi/coronavirus/pot/agreujar/segregacio/escolar>) . Així ho ha denunciat la fundació Jaume Bofill en un recent informe (<https://www.fbofill.cat/publicacions/dossier-de-premsa-preinscripcio-i-segregracio-escolar-davant-la-covid-19>) en què també analitza la situació en els 122 municipis catalans de més de 10.000 habitants, identificant quins tenen nivells alts de segregació -a primària o secundària-, molt alts -en tots els nivells- o baixos.

La segregació es mesura a través d'un índex de dissimilitud, el qual indica la proporció del grup -en aquest cas, segons el nivell socioeconòmic i l'origen dels estudiants- que caldria canviar d'escola per aconseguir una distribució perfectament equilibrada. El 0 indica nul·la segregació i l'1, màxima segregació, així com el nivell elevat s'atribueix als municipis que es troben per damunt de la mediana, a primària (0,3) o secundària (0,2). Les fonts primàries són dades del Departament d'Educació i del Síndic de Greuges.

Tal com s'observa en el mapa inicial, els pitjors nivells es concentren a l'entorn de Barcelona, però també a les altres capitals de província i a ciutats de la Catalunya Central com Vic o Manresa. En tot cas, l'informe apunta que, en contra del que es pugui pensar, 30 dels 42 municipis amb més segregació tenen un percentatge de població estrangera per sota de la mitjana, fet que assenyalaria que aquest no seria un element determinant, sinó que les polítiques públiques serien més rellevants.

Així mateix, la segregació es combat molt a poc a poc, ja que, entre els cursos 2013/14 i 2018/19, tan sols va caure del 0,48 al 0,44 a primària i del 0,39 al 0,35, a secundària, de mitjana. El 53% de municipis de més de 10.000 habitants, a més, han empitjorat els seus nivells en els darrers cinc anys i 44 municipis amb alts nivells de segregació escolar han continuat empitjorant en aquest període. En el mapa inferior es pot consultar la dinàmica de cadascun d'ells.

Per evitar que la situació de pandèmia i mesures com la preinscripció telemàtica agreugin encara més la situació el curs vinent, la fundació Jaume Bofill ha reclamat al Departament d'Educació que articuli urgentment "criteris clars i homogenis" per detectar i distribuir l'alumnat vulnerable i

que incrementi la reserva de dues places per aula per a aquest col·lectiu i que l'estengui fins al setembre per acollir el previsible augment de matrícula viva.

[noticiadiari]2/202411[/noticiadiari]

Igualment, demana als ajuntaments que despleguin dispositius de detecció de l'alumnat vulnerable, posant en valor la importància de comptar amb Oficines Municipals d'Escolarització, i lamenta que hi ha 19 municipis que no estan detectant alumnat vulnerable a P3. Aquestes oficines haurien de centralitzar les preinscripcions fora de termini per millorar la planificació i distribució i s'haurien d'acompanyar per mecanismes d'orientació i acompanyament de les famílies en el procés de matriculació, preferiblement en format presencial, segons la fundació.

En la taula interactiva inferior es poden consultar totes les dades sobre segregació a primària i secundària del darrer curs i l'evolució respecte cinc anys abans, així com el nivell en què es troba cadascun dels 122 municipis de més de 10.000 habitants a Catalunya -"SD" significa que no hi ha dades-. Les columnes es poden reordenar de menor a major o viceversa.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"]for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"'"]);t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px"))}})}());
```

[noticiadiari]2/202551[/noticiadiari]

[noticiadiari]2/202721[/noticiadiari]

[noticiadiari]2/202714[/noticiadiari]

[noticiadiari]2/202295[/noticiadiari]